

Mødet den 24. Febr. 1927.

Fraværende: H. P. Christensen, J. Chr. Møller og P. Petersen.

1. (J. Nr. 300—1926). Indenrigsministeriets Samtykke til Kommunens Overtagelse af en Del af Garantien for et Laan til Hads-Herred-Banen.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 487—1926). Skrivelse fra Sundhedsministeriet med Stadfæstelse af et Tillæg til Sundhedsvedtægtens § 21.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 23²⁷—1926). Beretning om Boligtilsynet i 1926.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 650—1926). Forespørgsel fra Skovudvalget angaaende Pladsen for Friluftsførlystelser. (Side 244).

Fra Havneudvalget forelaa følgende Erklæring:

»Idet Sagen tilbagesendes, skal Udvalget herved meddele, at man har modtaget og besvaret en Ansøgning fra Aarhus Teltholderforening, som det fremgaar af vedlagte Kopier af 7. og 14. f. M.

Som det endvidere fremgaar af Genpart af Foreningens Skrivelse af 18. d. M., vil der endnu kunne træffes en hvilken som helst Bestemmelse angaaende Sagen, og man udbeder sig

derfor det ærede Byraads Afgørelse af, hvorledes Foreningens sidst nævnte Skrivelse ønskes besvaret.«

Bernt Jensen erindrede om, at Byraadet i Efteraaret 1925 vedtog at indrette en Festplads ved »Salonen« i Riis Skov, foranlediget ved, at Aarhus Teltholderforening søgte om at faa en anden Plads anvist. Da Forholdene ikke havde forandret sig væsentlig siden den Tid, vilde Taleren foreslaa, at Byraadets Beslutning fremdeles staar ved Magt, saaledes at Skovudvalget kan disponere over Pladsen i Skoven, men at man intet har imod, at Havneudvalget entrerer med Aarhus Teltholderforening.

Bernt Jensens Forslag vedtoges.

4. (J. Nr. 656—1926). Andragende om Dispensation med Hensyn til Indretning af 2 Lejligheder i en Bygning paa en Parcel af Matr. Nr. 111 a af Markj. Anbefaledes.
6. (J. Nr. 31¹¹⁰—1926). Andragende fra Maler A. G. Petersen om Tilskud til et Byggeforetagende paa Matr. Nr. 106 t af Markj.
300 Kr. pr. Lejlighed bevilgedes.
7. (J. Nr. 31¹¹²—1926). Andragende fra Murer A. E. Andersen om Tilskud til et Byggeforetagende ved Tjørnegade.
300 Kr. pr. Lejlighed bevilgedes.
8. (J. Nr. 31¹¹³—1926). Andragende fra Murer J. P. Marcussen om Tilskud til et Byggeforetagende paa Matr. Nr. 111 dg af Markj.
300 Kr. pr. Lejlighed bevilgedes i Henhold til Stadsarkitektens Erklæring.
9. (J. Nr. 31¹⁰⁹—1926). Andragende fra Maskinarbejder J. Olsen om Tilskud til et Byggeforetagende paa Matr. Nr. 51 a p af Markj.
400 Kr. pr. Lejlighed bevilgedes.

10. (J. Nr. 27⁵⁸—1926). Forslag til en Ændring i Lovene for Andelsboligforeningen »Enggaarden«.

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget foreslaar, at der svares Ministeriet, at man maa anse det for rettest, at et Medlem ikke kan udtræde af Foreningen uden at stille en anden, af Bestyrelsen godkendt, i sit Sted, og i saa Tilfælde bør den udtrædende afgive en nærmere fastsat Del, dog ikke over 20 % af sit Indskud. Udtræder et Medlem derimod uden at stille en anden i sit Sted, bør han intet Krav have paa Tilbagebetaling af Indskud, ligesom han vedblivende maa hæfte solidarisk med Foreningens øvrige Medlemmer for dennes Forpligtelser.«

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at Sagen tidligere var anbefalet af Byraadet, men Ministeriet ønskede en Udtalelse derom. Taleren vilde anbefale at svare i Henhold til Udvalgets Indstilling. Hvis der skulde være nogen Fasthed i dette Boligbyggeri, maatte man holde paa, at et Medlem ikke kan gaa ud af Foreningen uden at sætte en anden i sit Sted, ellers blev det umuligt for Byggeforeninger at klare deres Forpligtelser. Stat og Kommune havde garanteret for Laan til Foreningerne og var derfor ogsaa interesseret i, at Medlemmerne ikke uden videre kan løbe fra deres Forpligtelser.

Det vedtoges at svare Ministeriet i Henhold til Udvalgets Indstilling.

11. (J. Nr. 652—1926). Ansøgning fra Teaterdirektør S. Wedel om Ret til Servering ved Teaterforestillinger i »Vennelyst« 6.—12. Marts.

Anbefalet af Forskønnelsesudvalget.

B o r g m e s t e r e n meddelte, at det drejede sig om en Uges Gæstespil, men Bevillingen gav ikke Ret til Servering. Taleren antog, at det var Meningen, at Serveringen skal foretages af Værten i »Vennelyst« og ikke af Teaterdirektøren, og under den Forudsætning vilde Taleren anbefale Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 644—1926). Andragende fra Brdr. Jansen om Tilladelse til Overkørsler over Cyklestien paa Strandvejen til et Benzintankanlæg.

Henvistes til Slagtehusudvalget.

13. (J. Nr. 658—1926). Indstilling fra Budgetudvalget om Fastsættelse af Godtgørelse til Tjenestemænd for Cyklehold og Brug af civile Klæder i Stedet for Uniform.

Udvalget indstiller, at Godtgørelserne normeres af Byraadet og under Hensyn til det nuværende Prisniveau fastsættes til henholdsvis 80 Kr. og 220 Kr. aarlig.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at i 1914 var Godtgørelsen 75 Kr. og 200 Kr. I de senere Aar havde man været oppe paa langt større Beløb, men det blev nødvendigt efterhaanden at komme tilbage til Tilstande som før 1914. Det var rigtigst at faa en fast Bestemmelse gældende for alle Udvalg, før Budgettet skulde lægges.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 665—1926). Cirkulære fra Undervisningsministeriet angaaende Tilskud til de kommunale Mellem- og Realskoler.

Fra Skoleudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Hoslagt fremsendes til det ærede Byraad en af Skoledirektøren foretaget Beregning over Statens Andel i Lønningen til Lærerne i de kommunale Mellem- og Realskoler tillige med andre Oplys-

ninger som forlangt i Cirkulæreskrivelse af 3. ds. fra Undervisningsministeriet.

Med Henvisning til den i Skoledirektørens Bemærkninger givne Motivering maa Skoleudvalget mene, at Statstilskudet til Aarhus kommunale Mellemskoler ligesom i Fjor vil blive beregnet efter Cirkulæreskrivelsens § 3.«

Tiltraadtes.

15. (J. Nr. 362—1926). **Sagen angaaende Besættelse af Stillingen som Brandinspektør.** (B. Side 323).

Fra Brandkommissionens Flertal (Politimesteren, H. P. Salling og Chr. N. Withen) forelaa følgende Erklæring:

»Tilbagesendes med Bilag tjenstligt Aarhus Byraad med Bemærkning, at Sagen har været behandlet i Brandkommissionens Møde den 21. d. M., hvor samtlige Medlemmer vare mødte.

Efter sket Forhandling vedtog Formanden, Withen og Salling under Henvisning til deres fornævnte Stilling til Sagen for deres Vedkommende at udtale, at forsaavidt det i D'Herrer Leonhard Hansens og Fogh Mogensens fornævnte Skrivelse af 4. d. M. foresloges, at Kontrollen med Skorstensfejervæsenet henlagdes under Kommunen og varetoges af Brandvæsenet, var saadant formentlig allerede sket Fyldest ved den af Brandkommissionen i Henhold til Brandpolitiloven af 21. Marts 1873 § 10 udfærdigede og af Byraadet den 23. Marts 1916 vedtagne Instruks for Skorstensfejere af Marts 1916 § 2, hvortil man henviste. For saavidt D'Herrers bemeldte Forslag gik ud herover — hvad efter det foreliggende maatte antages — maatte man derimod formene, at saadant ikke var foreneligt med den Ordning, der var foreskrevet i bemeldte Instruks og i de

ligeledes af Brandkommissionen fastsætte »Reglementariske Bestemmelser for Aarhus faste Brandvæsen« af 6. Februar 1909, navnlig sammes Afsnit VI om de tjenstlige Stillinger, samt foreskreven eller forudsat i Brandpolitiloven.

Eksemplarer af disse Forskrifter vedlagdes.

Det samme maatte derfor formentlig ogsaa antages med Hensyn til D'Herrers Forslag om at kombinere Stillingen som Kontrolførende ved Skorstensfejervæsenet med Stillingen som Brandinspektør og i det væsentlige overlade Brandvæsenets umiddelbare Ledelse — altsaa ogsaa i Ildebrandstilfælde — til en Brandassistent, idet det i bemeldte Lovs § 3, 3die Stk. udtrykkelig udtales, at »Brandinspektøren har Kommandoen over Brandkorpset«, hvilket Forhold vilde blive forrykket — antagelig til Skade for Korpsets Effektivitet og selvfølgelig for Kommunen ved deraf følgende Ansvar overfor Befolkningen — hvis den nævnte foreslaaede Ordning gennemførtes.

Man maatte derhos formene, at de Grunde, der i Aaret 1913 antagelig forelaa for Byraadet til at oprette et selvstændigt Embede som Brandinspektør med udelukkende Varetagelse af en saadan Gerning, endnu var gældende og dette endda i meget forøget Grad, da Byen og Havnen i den siden da forløbne Tid var vokset stærkt, og absolut ikke vilde kunne taale nogen Nedsættelse af Brandvæsenets nuværende høje Standard, hvad som nævnt maatte befrygtes ved bemeldte Ordnings Gennemførelse.

Man maatte i alt Fald — ogsaa under Hensyn til, at Brandkommissionen ifølge nævnte Lovs § 3, 1ste Stk., havde den umiddelbare Styrelse af Brandvæsenet — hævde, at saadant

ikke burde ske uden Tiltræden af Kommissionen eller i hvert Fald af dennes Flertal, uden hvis Samtykke derhos de Ændringer i fornævnte Instruks og Reglement m. v., der maatte følge af Forslaget, næppe kunde ske, hvorhos for saavidt Omordning af Skorstensfejrvæsenet angaar endvidere Justitsministeriets Samtykke i Henhold til Brandpolitilovens § 10, sidste Stykke, eventuelt maatte udkræves. Efter sin Stilling til Sagen mente man derfor for sit Vedkommende ikke at kunne medvirke — og ansaa sig ej heller forpligtet dertil — ved Udarbejdelse eller Fremsættelse af det af det ærede Byraad i dets foranstaaende Paategning ønskede detaillerede Forslag.

Med Hensyn til den af de nævnte Herrer foreslaaede Brandinspektør, Hr. A. J. Bredal, skulde man dernæst udtale, dels, at denne er henved 52 Aar gammel — han er født den 20. April 1875 — medens det antagelig — ogsaa for at undgaa en forholdsvis tidlig Pensionsbyrde for Kommunen — netop var Meningen efter Brandinspektør Bruhns tidlige Død at ansætte en forholdsvis ung og mobil Mand i Stillingen, der kunde ventes at komme til at fungere i en længere Aarrække, dels at Hr. Bredal formentlig næppe var i Besiddelse af de tekniske og teoretiske Kundskaber — derunder Sprogkundskaber til Brug ved Studiet af udenlandske Fagblade eller tekniske Værker, der tilstilledes Brandvæsenet — der maatte udkræves til Stillingens forsvarlige Varetagelse, ogsaa til Brug ved de jævnlig forekommende Erklæringer til vedkommende Ministerium ved Ansøgninger om Dispensationer fra Brand- eller Bygningslovgivningen og lignende, og til Brug

ved Ekspeditionen af de mest hyppige Byggesager, der efter den nugældende Ordning ekspederes direkte mellem Bygnings- og Brandinspektør uden at forelægges Brandkommissionen eller dennes Formand og underskrives af Brandinspektøren i eget Navn. Saadan Ekspedition skete dog paa Brandkommissionens Vegne og dens Ansvar, og underskrevne Formand maatte i hvert Fald for sit Vedkommende fralægge sig ethvert Ansvar for mulige Fejl herved i Fremtiden, hvis D'Herrers Forslag gennemførtes. I saa Fald vilde det forøvrigt ogsaa kunne ske, at bemeldte Ekspeditioner overlades til fornævnte Assistent. Der henvistes herved til vedlagte ved Opslaget af Stillingen modtagne Skrivelse af 2. September f. A. fra »Ingeniørforbundet af 5. Marts.«

Man var ved foranstaaende gaaet ud fra, at det ved eventuel Ansættelse af Hr. A. J. Bredal som Brandinspektør i hvert Fald ikke vilde blive ham tilladt enten selv at drive Skorstensfejervirksomhed her i Kommunen eller være økonomisk interesseret i saadan. I modsat Fald vilde Grundene mod hans Ansættelse og Ordningen iøvrigt faa forøget Vægt, idet der let vilde kunne forekomme Konflikt mellem hans nævnte Interesser og hans Pligter som kontrolførende ved Skorstensfejervæsenet, der vilde kunne modvirke denne Stillings forsvarlige Udførelse.

Man fastholdt herefter i ét og alt sin tidligere Indstilling m. v.

Sluttelig fandt Formanden det rigtigst at henlede det ærede Byraads Opmærksomhed paa, at der formentlig ved den af Byraadet i sammes Møde den 10. d. M. efter Byraadets foranstaa-

ende Paategning af 11. s. M. foretagne »Kassering« af samtlige indkomne Ansøgninger var udvist Vilkaarlighed overfor Ansøgerne. navnlig de 6, der havde været indkaldt for Brandkommissionen den 12. Oktober f. A. og derefter af hele denne — ogsaa D'Herrer Hansen og Fogh Mogensen — samme Dag skriftlig vare indstillede til Byraadet som kvalificerede, hvorefter de maatte kunne forvente eventuelt at komme i Betragtning, medens de derimod nu — med Undtagelse af 2 af dem (Nr. 14 Adelstrøm og Nr. 25 West, der senere havde tilbagekaldt deres Ansøgning) — vare blevne holdt hen i Uvished i ca. 4 Maaneder for derefter — antagelig uden Meddelelse til dem — at faa deres Ansøgninger »kasserede.«

Der var endvidere ved denne Fremgangsmaade — forsaavidt D'Herrer angik — sket en Undladelse af at vedstaa sket Indstilling, hvorhos der ved nævnte Byraadsmøde var bragt i Forslag en Mand (Hr. A. J. Bredal), der paa dette Tidspunkt slet ikke havde søgt, idet hans Ansøgning først var dateret den 14. d. M. og modtaget af Formanden den 15. s. M., altsaa 5 Maaneder efter Ansøgningsfristens Udløb den 15 September f. A., se hoslagte Afskrift af Opslag, medens derimod en i December f. A. indkommen Ansøgning fra en forøvrigt formentlig kvalificeret Ansøger, Ingeniør og Brandinspektør Mygind, Frederikshavn, af denne Grund var nægtet taget i Betragtning.

Under Hensyn til alt foranstaaende og navnlig, fordi det som nævnt maatte formenes, at den foreslaaede Ordning var uforenelig med Brandpolitiloven eller dennes Forudsætninger, fandt Formanden derhos at maatte forbeholde

sig eventuelt at forelægge Sagen for Indenrigsministeriet til eventuel Foranstaltning i Henhold til § 10 i Lov Nr. 112 af 1. Marts 1919 om Ændringer i og Tillæg til Loven om Købstadkommunernes Styrelse m. v. af 26. Maj 1868, forsaavidt saadant ikke maatte ske fra Byraadets Side.«

Fra Brandkommissionens Mindretal (Leonhard Hansen og J. Fogh Mogensen) forelaa følgende Indstilling:

»Mindretallet indstiller til Aarhus Byraad, at Brandinspektørembedet besættes med Hr. Kontrolmester A. J. Bredal fra og med 1ste April 1927, foreløbig paa Konstitution i et Aar, til hvilken Tid der træffes nærmere Bestemmelse angaaende Pensionsforhold.

Samtidig indstilles, at Kommunen overtager Kontrollen med Byens Skorstensfejning, saaledes at denne Kontrol foretages af Brandvæsenet og sorterer direkte under de af Byraadet valgte Brandkommissionsmedlemmer.

Som Vederlag for Kontrollering betaler hver af Byens to Skorstensfejermestre 5000 Kr. aarlig til Brandvæsenet, samt aflønner en Mester-svend i hvert Distrikt.

Begyndelseslønnen for Brandinspektøren er 6500 Kr. + 1000 Kr. aarlig for Skorstenskontrolleringen.

Endvidere indstiller Brandkommissionens underskrevne Mindretal, at Maskinist R. Rasmussen forfremmes til »Maskinmester« og oprykkes i 5te Lønklasse med 3 Aars Anciennitet, saaledes at Lønnen bliver 4900 Kr.

Maskinmesteren skal fungere med Tjeneste som hidtil og overtage Ledelsen af Brandstationen under Brandinspektørens Fraværelse.«

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at naar denne Sag var taget for aabne Døre, var det egentlig i Strid med Byraadets Forretningsorden. Men da der havde været saa mange Avissskriverier om Sagen, havde Brandkommissionens Mindretal henstillet at behandle Spørgsmaalet i et offentlig Møde, saa Befolkningen kunde faa Reue paa, hvorledes Forholdet i Virkeligheden var. Men hvis nogen af Byraadets Medlemmer gjorde indsigelse, vilde Sagen gaa til Behandling for lukkede Døre.

L e o n h a r d H a n s e n udtalte, at Offentligheden havde Krav paa at faa rigtig Besked om denne Sag efter den Maade, hvorpaa den var bleven behandlet i Byens Presse. Hidtil havde den været drøftet i lukkede Møder, men alligevel havde Bladene bragt Referater derom, og forskellige Byraadmedlemmer havde fremsat Udtalelser, som i flere Tilfælde var ganske forrængede. Taleren vilde derfor takke Borgmesteren, fordi der blev Lejlighed til at klarlægge Sagen for aabne Døre. — Naar denne Sag var trukket saa længe ud, var det ikke Brandkommissionens Skyld alene. Først gik der nogen Tid, før Kommissionen blev enig om, hvorledes Formen for Opslaget skulde være, derefter skulde man gennemse Ansøgningerne og gøre Indstilling; men Valget i Efteraaret og dernæst Juleferien medførte, at Sagen først kom til virkelig Behandling i Januar Maaned. I de 8 Maaneder siden Brandinspektør Bruhns Død havde Brandkommissionen haft Lejlighed til at konstatere, i hvor høj Grad Embedet lagde Beslag paa sin Mand. Der havde i den Tid været mange Brande, og det var gaaet lige saa godt som tidligere, men alligevel havde den konstituerede Brandinspektør haft Tid til at passe sin

private Forretning. Derved kom nogle af Kommissionens Medlemmer til den Erkendelse, at Brandinspektøren godt kunde varetage andet end dette Embede, og det var saa resulteret i Mindretallets Forslag om at forene de to Stillinger som nævnt i Indstillingen. Derved opnaaedes tillige en økonomisk Gevinst for Kommunen paa ca. 10000 Kr. Imidlertid syntes det, at de borgerlige Medlemmer i Kommissionen og maaske ogsaa i Byraadet slet ikke havde forstaaet, hvad Sagen drejede sig om, idet der var gjort gældende, at Brandinspektøren efter Forslaget kom til at kontrollere sig selv. Men Sagen var, at Hr. Bredal ikke var Skorstensfejermester i Aarhus og aldrig havde været det; han blev for 6 Aar siden ansat af Byraadet som Kontrol med Byens Skorstensfejervæsen, og man kunde med Tilfredshed konstatere, at i de 6 Aar havde der saa godt som ingen Skorstensild været i Aarhus. I Skrivelsen fra Brandkommissionens Flertal søgte man at give det Udseende af, at Foreningen af disse Embeder var i Strid med Instruks for Skorstensfejerne og med Reglement for Brandvæsenet. Men der fandtes intet som helst i Mindretallets Forslag, der var stridende mod disse Vedtægter, og Truslen om at indanke Sagen for en højere Instans vilde næppe ændre noget ved Byraadets Vedtagelse; det viste kun, at den Mand, som havde lavet Skrivelsen, i hvert Fald ikke havde forstaaet noget af Sagen. Dernæst var det gjort gældende, at det vilde betyde en forøget Udgift for Kommunen. Men Forholdet var lige det modsatte. Hidtil havde Byens Skorstensfejermestre til Kontrollen betalt 6500 Kr.; det var nu forhøjet til 10000 Kr., som gik i Kommunens Kasse; fra dette Beløb gik 500 Kr. som Lønforhøjelse til

Maskinmesteren, saa der blev et Overskud paa 9500 Kr. til Kommunen. Hvorledes Byraadsmedlemmer havde kunnet finde ud af, at det blev en Udgift for Kommunen, maatte man vist være konservativ for at forstaa. Fra en enkelt Side havde der været slaaet paa, at i Stedet for at lægge Skorstensfejrvæsenet under Brandvæsenet burde man have kombineret dette med et Redningsvæsen. Taleren kunde godt tænke sig, at Kommissionens Mindretal senere stiller Forslag derom, men saa vilde man sikkert igen høre det sædvanlige Ramaskrig om, at Kommunen griber ind i private Rettigheder. Hele Brandkommissionen var straks efter Brandinspektør Bruhns Død enig om, at Embedet burde besættes med en Maskinmand; Brandtekniken nutildags gik væsentlig ud paa at drukne Ilden i Vand, og derfor maatte Brandmateriellet være i en saadan Orden, at det altid vilde kunne yde den fornødne Mængde Vand. Men senere var Kommissionens borgerlige Medlemmer kommen i Tanker om, at man skulde have en Bygningsingeniør, og som Emne opstilledes der en Mand, om hvem Taleren blot skulde sige, at han paa Brandvæsenets Omraade var et ganske ubeskrevet Blad, og selv om han var en ung, rask Mand og en dygtig Ingeniør, var det ikke tilstrækkelige Kvalifikationer til at dirigere et Brandvæsen som det i Aarhus. Naar Brandkommissionens Formand i sin Udgydelse sagde noget om, at man ved at kassere de indkomne Ansøgninger skuffede alle Ansøgerne, saa kunde der dog ikke være Tale om at skuffe andre end de 6 indstillede, og selv om man havde holdt sig til dem, kunde jo kun en af dem vælges, saa Resten vilde i alle Tilfælde være bleven skuffet. Naar der ogsaa kritiseredes, at

Hr. Bredal ikke oprindelig var Ansøger til Pladsen, vilde Taleren minde om, hvad der skete i 1913. Da søgte Bruhn Stillingen som Vandværksbestyrer i Aarhus, men det borgerlige Flertal mente dengang, at han egnede sig bedre til at blive Brandinspektør, og saa ansatte man ham som saadan, skønt han havde søgt et ganske andet Embede. Der var derfor ingen Grund til nu at bebrejde Mindretallet en lignende Fremgangsmaade. Ved at ansætte Kontrolmester Bredal skete der ingen anden Forandring, end al Kontrollen med Skorstensfejervæsenet kom under Brandvæsenet, som ogsaa var foreskrevet i Loven, og Brandkommissionen overdrog saa denne Pligt til en Embedsmand, for man kunde vel ikke forlange, at Kommissionens Medlemmer skulde undersøge Skorstenene. Der var ikke Tale om, at Skorstensfejervæsenet lægges under Kommunen, men selv om man vilde gøre dette, fandtes der ingen Lov, som kunde hindre Byraadet deri; der var dog endnu et kommunalt Selvstyre, selv om man fra anden Side søgte at gøre det til saa lidt som muligt. Hr. Bredals Kandidatur havde ikke fundet nogen sælig venlig Omtale i Pressen i Aarhus; et Blad havde endogsaa bragt en Karrikatur af ham og sendt den rundt i Landet, og ligeledes var det hævdet, at han ingen Kvalifikationer havde til Stillingen. Taleren vilde dertil sige, at Hr. Bredal i 30 Aar havde været ansat ved Aarhus Brandvæsen og dér gennemgaaet alle Grader fra Menig til Brandofficer. Hvis en saadan Virksomhed ikke gav Forstand paa Brandvæsen, kunde det være rart at vide, hvor lang Tid der skulde til; desuden havde Hr. Bredal gennem sin Kontrolvirksomhed et saadant Kendskab til ethvert Hus i Byen, som

en cand. polyt ikke kunde faa igennem mange Aar. Naar det saa var gjort gældende, at Hr. Bredal ingen teknisk Uddannelse havde, saa satte Taleren ikke særlig Pris paa en Mand, der havde faaet sin Uddannelse paa et Akademi, bekostet af det offentlige, og som derigennem er blevet en udpræget Teoretiker; en Mand, som havde det praktiske Tag paa det foreliggende Arbejde, var ofte at foretrække. Men Modsteden mod Hr. Bredal bundede i noget helt andet; han var nemlig en Mand fra Arbejdernes Rækker, som havde tjent sig op fra neden af, og en saadan Mand maatte under ingen Omstændigheder ansættes i en overordnet Stilling. Hr. Bredal stod paa en god Fod med Mandskabet paa Brandstationen, han havde mange anbefalinger fra Autoriteterne, bl. a. ogsaa fra den tidligere Brandkommission, og han var i det hele taget den rette Mand at sætte paa denne Plads. Det var derfor med fuld Fortrøstning, at Mindretallet foreslog at ansætte Hr. Bredal som Brandinspektør og derved faa Ende paa Sagen.

H. P. S a l l i n g kunde som Medlem af Brandkommissionen ikke gaa med til den foreliggende Indstilling af flere Grunde. I 1913 vedtog Byraadet, at Brandinspektørembedet skulde udskilles fra et andet Embede, fordi man dengang var klar over, at det krævede en Mands fulde Arbejde. Der var siden den Tid sket en meget stor Udvikling af Byen og Havnen, og det saa da mærkeligt ud, at man nu vilde gaa tilbage til den oprindelige Ordning og kombinere Embedet med noget andet. Aarhus Brandkorps havde siden 1913 under Ledelse af afdøde Brandinspektør Bruhn udviklet sig til en udmærket Institution, og med Støtte af Assuranceselskaberne var Materiellet

udviklet saaledes, at det nu var Mønster for en stor Del af Landet. At det havde kunnet gaa i de 8 Maaneder siden Bruhns Død beviste ikke, at der var for lidt Arbejde til en Mand; det viste, at der var godt diciplinerede Folk deroppe, men derfor kunde man ikke gaa ud fra, at det vedblivende gik lige saa godt. Den nu foreslaaede Ordning var et Tilbageskridt. Taleren kunde ikke erkende, at den af Mindretallet foreslaaede Mand var fuldt kvalificeret; han var en praktisk uddannet Brandmand og en dygtig Brandofficer, men ikke enhver Officer egnede sig til at blive General. Hr. Bredal var en udmærket dygtig Mand i sit Fag, men han manglede den tekniske Uddannelse, som krævedes for en Brandchef. Brandinspektøren havde bl. a. det Hverv at skulle kritisere paatænkte Byggeforetagender og se, om de er rigtig tilrettelagt i brandteknisk Henseende, men Hr. Bredal savnede Forudsætninger for at kunne bedømme en Tegning eller Bygningskonstruktion, naar han ikke var teknisk uddannet. Hvis der opstod en større Brand, var det Chefens Opgave at kunne overse Situationen og bedømme en Bygning, hvor der er Fare for Nedstyrtning, og hvorledes Mandskabet skal opstilles for at være beskyttet mod en saadan. Han skulde have Kendskab til Kemi, hvis der opstod Brand i en Damper eller en Fabrik; der var det ikke tilstrækkeligt at dænge Vand paa. Ligeledes burde han have visse Sprogkundskaber for at kunne følge med i den udenlandske Faglitteratur og stadig være paa Højde med Tiden og Teknikkens Krav. Naar der i de senere Aar ikke havde været ret mange store Brande i Byen, skyldtes det, at Brandvæsenet havde faaet de mest moderne Slukningsredskaber, men ogsaa, at de store nye Byg-

ningskomplekser var blevet indrettet saaledes i brandteknisk Henseende, at der ikke var saa stor Fare ved Ildløs. Hr. Leonhard Hansen udtalte, at han satte ikke stor Pris paa Folk med Eksamen og Anbefalinger; men Hr. Bredals Anbefalinger vilde han nok anerkende. Taleren kunde ikke gaa med til Oprettelse af et kommunalt Skorstensfejeri, og selv om det paa Papiret blev en Besparelse, vilde det i Virkeligheden snart blive det modsatte, naar der skulde ansættes Assistent, Mestersvende o. s. v. Det var Grundejerne, der betalte Skorstensfejningen, og de burde ogsaa have et Ord med at sige, hvis der skulde træffes en anden Ordning. Taleren vilde anbefale at stemme imod Mindretallets Forslag, og hvis de øvrige Ansøgere var udelukkede, efter at Ansøgningerne var kasserede, kunde man opslaa Stillingen paany.

J. Perregaard vilde ogsaa takke Borgmesteren, fordi Sagen blev behandlet for aabne Døre efter de mange Skriverier i Bladene. Det var dog ikke det værste, at Journalisterne havde skrevet om Sagen, det var værre, at Byraadsmedlemmer havde gjort det og tilmed gjort det ganske upaalideligt. Hr. Leonhard Hansen havde saaledes skrevet en Artikel i »Demokraten« om Sagen, og det var almindelig kendt, at der i Artiklen var sigtet til Taleren. Taleren havde fra første Færd holdt paa, at Brandinspektøren burde være uddannet i Bygningsteknik; enhver kunde lære at køre rundt med en Sprøjte, men det var ikke det vigtigste. Taleren havde egentlig helst set Hr. Kampmann valgt, ikke paa Grund af hans Eksamen, men fordi han var en bygningskyndig Mand, en dygtig Arbejdsleder og en behagelig Mand at arbejde sammen med. Taleren havde

dog fulgt Gruppens Beslutninger, men da der blev Vrøvl i Sagen, hvilket i lige høj Grad skyldtes d'Hrr. Leonhard Hansen og Withen, udkastede Taleren den Tanke, at man foreløbig kunde slaa Embedet sammen med Bygningsinspektørens Embede, idet den sidste nu kom af med Boligkontrollen, og Brandinspektørembedet næppe lagde fuld Beslag paa sin Mand. Der var kun en Tanke, der blev udkastet, og man burde ikke derfor beskyldes Taleren for at gaa til konservative Blade. Der stod i den nævnte Artikel, at Tanken var kommen fra et af Byraadets mest energiske Medlemmer; havde der staaet »det mest ernergiske«, vilde enhver vide, at det maatte være Leonhard Hansen. Naar Taleren ikke havde deltaget i flere af Gruppens Møder, skyldtes det dels Sygdom, dels faglige Forhandlinger og en Rejse til København for at skaffe Penge til Boligbyggeriet i Aarhus; men saa burde man forskaaes for saadanne Overfald i Bladene, som Leonhard Hansen havde iværksat. Man kunde vel have Lov til at have en selvstændig Mening uden at blive mødt med Trusler eller Beskyldninger for at løbe med Snak fra Gruppens Møder; Taleren var i hvert Fald aldrig bleven behandlet saaledes, ikke engang af sine bitreste Modstandere. Det var jo en kendt Sag, at Smeden i gamle Dage var den vigtigste Person i Samfundet, men det bøjede Taleren sig ikke for i dette Tilfælde. Den af Mindretallet foreslaaede Ordning havde Taleren intet imod; Hr. Bredal var en upaaklagelig og samvittighedsfuld Embedsmand. Taleren kunde ikke stemme for Ingeniør Kampmann efter Politimesterens Forsøg paa at spille Overbyraad, men vilde efter det, der var gaaet forud, overhovedet ikke stemme i Sagen. Naar man var

kommen saa langt ud med Vrøvlet, skyldtes det i lige Grad Leonhard Hansen og Tømrermester Withen.

M. B r a m m e r takkede ligeledes Borgmesteren, fordi Sagen blev behandlet for aabne Døre, saa Byens Borgere kunde se, hvorledes den havde udviklet sig. Taleren havde sjældent set en Sag behandlet saa mærkværdigt, som det her var sket fra Brandkommissionens Mindretals Side. I Embedsopslaget var anført, at man ønskede en teknisk uddannet Mand; saa maatte man vel mene, at en Mand med den højeste tekniske Uddannelse vilde blive foretrukket, saafremt han iøvrigt var skikket til Stillingen. Det var ogsaa almindeligt i alle Danmarks Købstæder, at Brandinspektør-Embederne besattes med Ingeniører. Naar man for 13 Aar siden havde udskilt Embedet som en særlig Stilling, laa det vel i de store Værdier, der stod paa Spil; derfor gjaldt det om at have en Mand i Spidsen, der straks var klar over, hvor og hvorledes der skal gribes ind, og som ikke nøjes med at dænge Vand paa. Det var en Metode, som kunde give uhyre Bagslag, særlig i vor Tid, hvor de kemiske Brande spillede en stor Rolle, og hvor Vand ofte vilde forværre Branden. En Brandchef skulde derfor have Kendskab til Kemi og Fysik; han skulde kende til Bygningskonstruktion og kunne give Regler for, hvorledes man bedst garderer Bygninger mod Brandfare, men paa den anden Side ikke stille saa store Krav, at Byggeriet derved fordyres betydeligt. Det var en meget vigtig Side af Embedet, og det var klart, at Brandforsikringsselskaberne med den største Agtpaagivenhed fulgte, hvorledes en By som Aarhus ordnede denne Sag. Efter at det socialdemokratiske Mindretal i Brandkommis-

sionen havde været med til at indstille 6 af Ansøgerne, svigtede de fuldstændig deres egen Underskrift og indstillede en Mand, der overhovedet ikke var Ansøger til Stillingen. En saadan Optræden var ikke blot en Haan mod Ansøgerne, men ogsaa mod Byens Borgere; det var det samme Forhold, som hvis man paa et Hospital vilde gøre Oversygeplejersken til Overlæge, og det vilde maaske endog Hr. Leonhard Hansen anse for uforsvarligt. D'Hrr. var klar over, at deres Kandidat ikke kunde bestride Pladsen, og saa lavede de en Stilling som Maskinmester ved Siden af. Men i Regulativet stod, at Brandinspektøren forestaar Ledelsen af hele Brandvæsenet og er Øverstkommanderende over Brandkorpset med Ansvar overfor Brandkommissionen, og at han skal bistaa Brandkommissionen i alle Spørgsmaal. Det nyttede derfor ikke at ansætte en Mand med særlige Kundskaber ved Siden af Brandchefen; det var at stykke Embedet ud i to, og det var ikke lovligt, uden at man først forandrede de bestaaende Vedtægter. Det var ogsaa en højst mærkelig Maade at lønne en kommunal Embedsmand paa, ved at lade Byens 2 Skorstensfejermestre betale hans Løn. For Tiden lønnedes Kontrollen af Mestrene, og det var heller ikke noget ideelt Forhold. Hvis deres Indtægter var saa store, at de havde Raad til at afgive 10000 Kr. til Kommunen, burde det tages under Overvejelse at nedsætte Taksterne, som betales af Grundejerne. Taleren kunde ikke stemme for Mindretallets Forslag, og heldigvis var der i Reglementet den Sikkerhedsforanstaltning, at Brandinspektørens Valg skal sanktioneres af Justitsministeriet. Den Slags Bestemmelser var ikke altid ønskelige, naar man holdt paa det kommunale Selvstyre;

men naar Flertallet gik saa ensidigt frem som i dette Tilfælde, maatte Mindretallet støtte en Henvendelse til Justitsministeriet om at undersøge Sagen nærmere.

J. F o g h M o g e n s e n var klar over, at Dr. Brammer ikke kunde tiltræde Indstillingen, idet han i sidste Møde omtalte en af Ansøgerne, Fuldmægtig Bang fra Frederiksberg, som den eneste kvalificerede, og at man burde ansætte ham, uanset at han stillede ganske andre Krav end dem, der stod i Opslaget. Naar Mindretallet i Kommissionen nu fik Skyld for, at Sagen var trukket saa længe ud, var det ikke helt rigtigt; Mindretallet var mødt ved enhver Behandling i Kommissionen og havde Gang paa Gang tilbudt at ville forhandle om en Ordning, man kunde enes om; men Flertallet havde taget sin Stilling og vilde ikke forhandle om noget. Taleren var noget forbavset over Hr. Sallings Stilling, for til at begynde med var han inde paa, at det skulde være en maskinuddanet Mand, og der var endogsaa i Kommissionen Enighed om, at hvis den Mand paa Brandstationen, der nu foreslaas som Maskinmester, vilde søge Embedet som Brandinspektør, kunde man have indstillet ham til Pladsen. Men nu skulde det pludselig være en bygningskyndig Mand, og det kritiseredes, at Hr. Bredal hverken var bygningskyndig eller havde teknisk Uddannelse, ja endog manglede Sprogkundskaber. Hidtil havde man kritiseret ham paa Grund af hans Alder og Helbredstilstand, nu forelaa der en Attest for, at der ikke var noget i Vejen med hans Helbred, og saa fandt man paa det; men det var i hvert Fald ikke med Sproget, man slukkede Brande. Hr. Bredal havde vist været saa længe ved Aarhus Brandvæsen, at

han var klar over, hvorledes en Brand skal slukkes. Men alle Midler blev brugt for at forhindre hans Ansættelse, endogsaa Trusler om at klage til Ministeriet. Brandkommissionen overlod fra første Færd til den fungereede Brandinspektør at bringe nogle i Forslag, og paa hans Ønskeseddel fandtes en lang Række, der slet ikke var bygningskyndige, og flere, der var ældre end Hr. Bredal. Efter det Forløb, som Sagen havde faaet, kunde man overhovedet ikke tage Hr. Withen alvorligt. Leonhard Hansen havde maattet høre meget for hans Stilling, men Taleren havde gennem Sagens hele Forløb været enig med ham og ønskede derfor at tage Ansvaret sammen med ham. Mindretallet saa her paa, hvad der tjente Kommunen bedst; det var ikke ønskeligt at faa flere Embedsmænd end højst nødvendigt. Hr. Bredal havde været en god Mand for Aarhus Kommune, og hans Stilling var saa nær knyttet til Kommunen, at man havde en lille Forpligtelse overfor ham: derfor var det en Fordel at ansætte ham under Kommunen og spare Lønnen til en anden. Skorstensfejmestrene var meget villige til at betale de 5000 Kr. fremfor eventuelt at miste deres Autorisation, og saa ønskede Mindretallet ikke foreløbig at røre ved denne Sag; men der var næppe noget at sige til, at de betaler Kommunen et vist Beløb for den omtalte Kontrol. Naar Politimesteren truede med at ville fralægge sig alt Ansvar i Sagen, saa vilde det kun være glædeligt, om han fastholdt denne Trusel, for saa kunde man maaske komme ind paa en anden Styrelse af Aarhus Brandvæsen. Taleren skulde dog ikke komme nærmere ind derpaa nu, men blot anbefale at tiltræde Mindretallets Forslag.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at i Reglementet

staar, at Byraadet ansætter og afskediger Brandinspektøren, men at det skal sanktioneres af Justitsministeriet.

B e r n t J e n s e n erindrede om, at Byraadet paa sit sidste Møde vedtog en Ordning som af Mindretallet foreslaaet og henstillede til Brandkommissionen nærmere at udforme et Forslag i den Retning. Alligevel mødte Kommissionen ikke med noget Forslag, men derimod med en Protest fra Flertallet mod Byraadets Vedtagelse. Det laa da nær at undersøge, om Byraadet eller Brandkommissionen var højeste Myndighed her. Byraadets Flertal var fremkommet gennem almindelig Valgret, medens Brandkommissionens Flertal dannedes af en Fortidslevning, nemlig Politimesteren og Brandinspektøren som selvskrevne Medlemmer af Brandkommissionen sammen med et borgerligt Byraadsmedlem. Nu havde man i $\frac{3}{4}$ Aar ingen Brandinspektør haft, kun en konstitueret, men han havde ikke ladet noget uforsøgt paa dette Omraade. Man skulde ellers synes, at en Mand, der kun indtog en rent midlertidig Stilling, burde være lidt mindre aggressiv, men alligevel havde han ikke blot gjort sin Stemme gældende i Kommissionen, men arbejdet saa ihærdigt for sin Kandidat, at man fik det Indtryk, at den konstituerede vilde forsøge paa selv at besætte Pladsen. Naar Brandkommissionens Flertal slog saa stærkt paa det Ansvar, som vilde falde paa Mindretallet, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at Valget foretoges af Aarhus Byraad, som har Ansvaret for, hvad der sker, saa det kunde Brandkommissionen jo tage sig let. Man saa her, at Byraadets Mindretal forsøger ved alle Midler at ville bestemme, hvem der skal have Embedet, og Dr. Brammer kaldte det endog en Haan mod Byens Borgere, hvis Indstillingen ved-

toges. Det var en ganske ny Opfattelse; man var dog parlamentarisk set kommen saa langt frem, at man rettede sig efter en Byraadsbeslutning, og saafremt Byraadets Flertal her besluttede at ansætte Hr. Bredal som Brandinspektør, kunde det ikke mere kaldes en Haan mod Byens Borgere end en hvilken som helst anden Besættelse af et Embede. Der stod ganske vist i Opslaget, at man ønskede en Mand med teknisk Uddannelse, men der stod ogsaa, at en Mand, der havde været ansat ved Brandvæsen, vilde blive foretrukken, og det sidste kunde vel nok siges om Hr. Bredal, naar han havde været ved Aarhus Brandvæsen i 30 Aar. Taleren kunde derfor godt stemme paa Hr. Bredal og vilde anbefale at vælge ham, for selv om han maaske manglede enkelte tekniske Kvalifikationer, havde han det praktiske Kendskab, som de øvrige savnede. Dertil kom, at man burde have konstateret, hvorvidt det kommunale Selvstyre betyder noget, eller om en eller anden af Byens Embedsmænd kunde sætte det ud af Kraft.

H o l s t - K n u d s e n fastslog, at der forelaa i Virkeligheden et Principspørgsmaal. Paa det sidste Byraadsmøde vedtog man, at Brandkommissionen skal fremkomme med Forslag til en Ordning overensstemmende med et af Brandkommissionens Mindretal forelagt Forslag, som Byraadet sanktionerede. Saa hævder Brandkommissionens Flertal, at Indstillingen fra Kommissionens Mindretal dels er saglig uforsvarlig, dels uforenelig med gældende Bestemmelser for Brandvæsenet og Kommunens Styrelse. Hvad det første angik, kunde Taleren heller ikke anse Valget af Skorstensfejer Bredal for forsvarligt og rigtigt, da han ikke kunde siges at være kvalificeret til Stillingen. Angaaende det sidste Spørgsmaal stod

der i Loven om Ordning af Brandvæsenet, at der skal findes en Vedtægt herfor, og hvis der ikke kan blive Enighed om dens Regler, skal Justitsministeren afgøre Striden. Der stod ikke her noget om, at Brandinspektørens Valg skal godkendes af Ministeriet, derimod fandtes der et Reglement for Brandvæsenet, hvor denne Bestemmelse var indført. Hvorledes dette Reglement var bleven til, vidste Taleren ikke og kunde derfor ikke bestemt afgøre, om Justitsministerens Sanktion af Valget skulde til. Mindretallets Indstilling var uklar. Der stod ikke, at Hr. Bredal skal ansættes som Brandinspektør, men at Brandinspektørens Embede besættes med Kontrolmester Bredal fra 1. April 1926 med Konstitution 1 Aar, til hvilken Tid der træffes nærmere Bestemmelse angaaende hans Pensionsforhold. Det fremgik ikke klart heraf, om det er Meningen, at Hr. Bredal kun skal konstitueres, eller det kun er Pensionsspørgsmaalet, der skal udsættes til næste Aar. Hvis Ansættelsen allerede nu skal være fast, kunde man næppe ordne Pensionsforholdet om 1 Aar. Samtidig indstillede Mindretallet, at Kommunen overtager Kontrollen med Byens Skorstensfejervæsen saaledes, at den foretages af Brandvæsenet. Det var noget, som gjaldt allerede nu ifølge Lovens Bestemmelser, og der fandtes ogsaa en af Brandkommissionen udfærdiget Instruks for Skorstensfejervæsenet, ifølge hvilken Brandkommission er Skorstensfejernes nærmeste Foresatte. Forslaget var altsaa for saa vidt overflødigt; men i Mindretallets Indstilling stod ikke »Brandkommissionen«, men »de af Byraadet valgte Brandkommissionsmedlemmer.« Men naar Loven fastsatte, hvem der danner Brandkommissionen, og at denne skal bestemme, hvorledes Skorstensfejervæsenet skal

ordnes, kunde Byraadet ikke vedtage noget andet. Selvfølgelig var Flertallet i Byraadet meget mægtigt, og det brugte ogsaa sin Magt, men der var allivel en Grænse for dets Magt, nemlig Loven, som alle maatte bøje sig for. Der var dog den Trøst, at ifølge Loven kunde Justitsministeren, hvor det skønnedes at være hensigtsmæssigt, efter Indstilling af Byraadet tillade passende Afvigelser. Men skulde det ske, maatte der i hvert Fald en ny Instruks til, og indtil man fik en saadan, maatte man rette sig efter den nuværende. Angaaende det nævnte Vederlag for Kontrollen, saa var Taleren ikke inde i dette Forhold, men havde opfattet det saaledes, at Hr. Bredal fik dette Vederlag for at hjælpe de to gamle Mestre med at drive deres Forretning. Hvis det ikke var Tilfældet, syntes det noget ubilligt at tvinge de to Mestre til at betale for at faa den Kontrol udført, som Brandkommissionen ifølge Loven har Pligt til at foretage. Selvfølgelig kunde man som Hr. Fogh Mogensen udtalte, stille dem Valget imellem at betale disse Penge eller miste deres Autorisation, men det var ikke nogen tiltalende Fremgangsmaade; Kommunen skulde nødvendig sælge sine Autorisationer. Naar Taleren havde sagt, at Ordningen vilde blive dyr for Kommunen, skyldtes det Hr. Leonhard Hansens Udtalelser om, at det er Meningen, at hele Skorstensfejrvæsenet engang skal være kommunalt; derfor vilde det i det lange Løb blive en dyr Historie. Det saa ogsaa mærkeligt ud, at Hr. Bredal skal have et Honorar paa 1000 Kr. for at udøve den Kontrol, som han paa Brandkommissionens Vegne var pligtig til at foretage. Angaaende Oprettelse af Stillingen som Maskinmester, saa stod der i 1913 i Byraadet en skarp Strid mellem Byraadet og Brandkommis-

sionen angaaende Besættelse af en underordnet Stilling, og den kongelige Borgmester benyttede sig af sin Ret til at sætte en Byraadsbeslutning ud af Kraft. Ministeriet gav Byraadet Medhold i, at Byraadets Flertal kan bestemme, at de underordnede Funktionærer skal ansættes af Byraadet, men at en Bestemmelse, som fandt Sted, inden man ændrede Reglerne, maatte staa ved Magt. Det var det samme, som forelaa nu. Saa længe man havde de nuværende Regler, maatte de staa ved Magt, og i dem stod, at i Brandinspektørens Forfald træder Underbrandinspektøren i hans Sted. De gældende Bestemmelser maatte derfor ændres, ellers kunde man ikke sætte Vicebrandinspektøren ud af Funktion og erstatte ham med en »Maskinmester«. Taleren antog derfor, at Brandkommissionens Mindretal vilde komme med Forslag til Ændring af Vedtægterne, hvorefter de saa kunde gennemføre deres Forslag, men Brandkommissionens Flertal var i sin gode Ret til at kræve Sagen forelagt Justitsministeren, naar man maatte hævde, at Forslaget var i Strid med de bestaaende Vedtægter. Taleren vilde derfor henstille til Byraadet ikke at vedtage Flertallets Indstilling, men lade Sagen gaa til Ministeriets Afgørelse.

M. B r a m m e r ønskede at korrigere nogle Oplysninger, som Hr. Fogh Mogensen bragte fra det forrige lukkede Møde. Der stod i Embedsopslaget, at man ønskede en teknisk uddannet Mand, og at en Mand med Uddannelse ved Brandvæsen vilde blive foretrukken. Den eneste af Ansøgerne, som opfyldte begge disse Betingelser, var Vicebrandchef Bang fra Frederiksberg, og Taleren udtalte da sin Forbavselse over, at Kommissionen ikke havde indstillet ham, men havde hverken anbefalet ham eller udtalt at ville stemme paa

ham. Der blev sagt, at Kommissionen ikke havde indstillet ham, dels fordi man ikke syntes om ham, dels fordi han stillede Krav om at faa sin Anciennitet fra Frederiksberg med sig. Men det sidste kunde Brandkommissionen næppe afgøre, det tilkom Byraadet. Det var ogsaa Taleren, som udkastede Tanken om at kombinere Brandinspektørstillingen med Ledelsen af et Redningsvæsen, saafremt Brandinspektøren havde for megen Tid til sin Raadighed; det var i hvert Fald mere naturligt end en Kombination med Skorstensfejevæsenet.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at Fuldmægtig Bang ogsaa stillede Krav om højere Løn.

L e o n h a r d H a n s e n syntes at Dr. Brammers Udtalelser kunde tyde paa, at han betragtede sig som langt klogere paa dette Omraade end Brandkommissionens Medlemmer. Taleren mente dog at have noget mere Kendskab til Brandteknik end Doktoren. Brandkommissionen var i sin gode Ret til at diskvalificere Fuldmægtig Bang, naar han stillede Krav om højere Løn og Anciennitet, Flyttegodtgørelse o. s. v. Det var rigtigt, at Byraadets borgerlige Flertal i 1913 fandt, at Stillingen som Brandinspektør var tilstrækkelig for en Mand. Nu havde imidlertid Brandkommissionens Mindretal konstateret det modsatte, og hvad der var god Latin i 1913, behøvede ikke at være det i 1926. Angaaende Kravet om Kendskab til Bygningsteknik, saa havde den afdøde Brandinspektør intet som helst Kendskab dertil, da han blev ansat; han var maskinuddannet og havde dog bestridt Pladsen til alles Tilfredshed. Den Bygningsteknik, som var nødvendig der, kunde enhver Mand med nogen Fornuft hurtigt lære sig til. I Almindelighed druknede man Ilden

med Vand, men naturligvis kunde der komme Tilfælde med Brand i Skibe o. l., hvor man brugte en anden Fremgangsmaade. Hvad Sprogkundskaaberne angaar, saa havde Taleren aldrig opfattet Brandinspektørembedet som et Professorat. At Skorstensfejerordningen skulde blive dyr, hvis Kommunen overtog den, forstod Taleren ikke, naar det var Grundejerne, som betalte Skorstensfejningen. Hr. Perregaards Udtalelser kunde mere passende være fremsat paa et andet Sted. Det var kedeligt, at han ikke vilde stemme for Forslaget, fordi han var fornærmet paa Forslagsstilleren; det var at sætte sine personlige Følelser over Sagen. Taleren vilde dog takke for Oplysningen om, at der med den energiske Mand var ment Perregaard, det vidste Taleren ikke i Forvejen. Tanken om at slaa Embedet sammen med Bygningsinspektørens Embede havde ikke været fremsat hverken i Brandkommissionen eller i Talerens Gruppe. Naar Dr. Brammer talte om, at Mindretallet optraadte uforsvarligt og viste Haan mod Borgerne, skulde han hellere feje for sin egen Dør, for hvis nogen optraadte uforsvarligt overfor Befolkningen ved at stille glubske Krav og blokere Embeder, saa var det netop Lægerne. Landsretssagføreren havde være oppe paa de øverste Hylder for at finde de gamle støvede Lovparagrafer frem og vel ogsaa drøftet Sagen med Politimesteren for at forhindre Byraadets Vedtagelse. Men Loven gik i hvert Fald forud for en Vedtægt, og i Lovens § 1 stod, at Byraadet kan ansætte Underbefalingsmænd, og at Underbrandinspektøren har Ansvaret, naar Brandinspektøren ikke er til Stede. Der fandtes en Vicebrandinspektør, men ingen Underbrandinspektør; men saa kunde man jo passende kalde

Maskinmesteren Underbrandinspektør, saa var Vedtægten i Orden, og der skete næppe noget ved at blive fri for Vicebrandinspektøren. Det var ønskeligt engang at komme bort fra de fødte Medlemmer i Kommissionerne, ogsaa i Brandkommissionen. Formanden havde aldrig Tid til at møde paa Brandstationen, saa Medlemmerne maatte indfinde sig paa hans lille Kontor i Vesterallé; han var vel optaget af sin Betlerjagt. Hr. Holst-Knudsens Bemærkninger om Indstillingen var Ordkløveri og Prokuratorkneb; Taleren kunde i hvert Fald ikke se Forskellen mellem at ansætte en Mand og besætte en Stilling. Ordene »de af Byraadet valgte Brandkommissionsmedlemmer« var sat med velberaad Hu, selv om det gjorde ondt nede i Vesterallé; det burde være Folket selv, der træffer Bestemmelse. Taleren vilde anbefale at vedtage Forslaget uden at gaa til Ministeriet eller andre Krogveje og saa overlade det til d'Hrr. fra borgerlig Side at slide Ministeriets Trapper.

H. P. Salling troede stadig, at det var det rigtige, der skete i 1913, da man lavede et selvstændigt Brandinspektørembede. Den tidligere Brandinspektør var tilstrækkelig optaget; han færdedes altid paa Brandstationen og forstod at beskæftige Mandskabet, og det var under ham, at Brandvæsenet naaede sin høje Standard.

J. Perregaard havde ikke sat sine personlige Sympatier over Sagen, men havde altid holdt paa, at man burde konstituere Bygningsinspektøren foreløbig 1 Aar, og dertil havde Leonhard Hansen sagt, at han havde et andet Forslag, hvorved der kunde tjenes flere Penge. Hvis han vilde nægte det, maatte Taleren stemple det som vitterlig Usandhed. Leonhard Hansen vidste, hvor-

for Taleren ikke kunde komme til Gruppemøde, og alligevel skrev han sin Avisartikel, hvor enhver vidste, hvem der sigtedes til. Naar Kolleger gik med en Borgmester i Maven, var de altid vanskelige at omgaas; de skulde omgaas forsigtigt ligesom frugtsommelige Kvinder, for det kunde være farligt, hvis de nedkom for tidligt; det skulde Leonhard Hansen passe paa.

J. F o g h M o g e n s e n benægtede, at Hr. Perregaards Tanke havde været fremsat i Gruppen, og den havde heller ikke været fremsat andre Steder, hvor Taleren havde været til Stede. Hr. Holst-Knudsen gjorde Forsøg paa at haane Hr. Bredal, men det var jo fra visse Sider Skik at træde paa dem, der havde arbejdet sig op fra neden af. Skorstensfejermestrene var ikke bleven tvunget til at betale de 10000 Kr.; de var godt tilfredse med Ordningen, og saa ønskede man ikke at gribe ind i Forholdet for Tiden. Dr. Brammer glemte at oplyse, at han i sidste Møde udtalte, at Brandkommissionen ikke havde nogen Kompetence til at diskvalificere nogen af Ansøgerne. Men Taleren vilde dog holde paa, at man næppe kunde indstille en Ansøger, som ikke vilde nøjes med de Betingelser, der stod i Opslaget.

V a l d. P e d e r s e n erklærede, at naar hele denne Sag var kommen til at ligge saaledes, skyldtes det, at der ikke var det bedste Samarbejde indenfor Brandkommissionen, og Forhandlingen her befordrede næppe det gode Samarbejde. De tre Byraadsmedlemmer burde lægge sig efter at forhandle lidt mere med hinanden. Naar Taleren kunde tiltræde den foreliggende Indstilling, var det efter det Princip, at af 2 Onder vælger man det mindste. Hverken Flertal eller Mindretal fik det, de ønskede; men skulde man til Ende med

Historien, maatte Forslaget vedtages; man maatte engang se at komme ud af Uføret. Taleren var ikke Modstander af, at Sagerne behandles for aabne Døre, heller ikke for de Medlemmers Skyld, der skal lufte Vingerne, men det var ikke helt rigtigt overfor de to Kandidater til Stillingen. Den gamle Brandinspektør var en dygtig Mand, der gjorde et stort Arbejde, men han var ogsaa Aarhus Kommune en dyr Mand, og det kneb ofte at holde ham nede i Kommissionen; for han kunde aldrig faa Brandvæsen nok. Men det var vel det sædvanlige hos Embedsmændene; de tænkte ikke paa, hvor Pengene skulde komme fra. Ogsaa et Redningskorps ønskede han, men Taleren havde modarbejdet det paa Grund af Udgiften. Angaaende Sprog og udenlandsk Litteratur, saa var det vist ligegyldigt, om man havde et Skab fyldt dermed eller ikke; der var ingen Grund til at gøre det saa indviklet. Brandvæsenet havde ca. 30 Udtrykninger om Aaret, og de 99 % var Ubetydeligheder, som der ikke behøvedes noget større Bibliotek af udenlandsk Litteratur for at kunne klare. Dr. Brammers Sammenligning med et Hospital haltede noget, for det var vist ikke saa sjældent, at det var Oversygeplejersken, som bestemte Farten, og ikke Overlægen. Taleren kunde være enig med Lægen i, at Taksterne skal ned, men en Nedsættelse af Taksten for Skorstensfejning betød intet som helst paa en Ejendom; det vilde forslaa bedre, hvis Doktoren kunde faa f. Eks. Lægerne til at sætte deres Takster ned til Gavn for de syge; men det skulde de vist vogte sig for. Hr. Holst-Knudsens Reglementer og Vedtægter regnede Taleren ikke saa meget, dem kunde Byraadet dispensere fra, hvis det fandt for godt; der var mange mærkelige

Bestemmelser i disse Reglementer, som aldrig var bleven overholdt. Taleren oplyste, hvorledes den nuværende Kontrol med Skorstensfejningen havde udviklet sig, og hævdede, at naar Brandkommissionen var pligtig til at udføre denne Kontrol, maatte den ogsaa frit kunne bestemme, hvorledes Kontrollen skal udøves. Hr. Bredal var mangeaarig Brandassistent og Øverstkommanderende ved 1. Linie, og han havde slukket ikke saa faa Brande, uden at Brandchefen var med. Derfor var Taleren noget forbavset over, at Hr. Salling udtalte sig saaledes om ham, og det var sikkert heller ikke med hans gode Vilje. Taleren vilde fraraade Leonhard Hansen at anstrenge sig for at komme af med Politimesteren; han var vist anstrengt nok i Forvejen, og at faa ham fjernet mægtede han næppe.

H. P. Salling havde ikke i nogen Maade talt nedsættende om Hr. Bredal som Menneske. Personlig satte Taleren megen Pris paa ham; han var en dygtig Mand i sit Fag, men her var Tale om hans Kvalifikationer som Brandchef.

Leonhard Hansen skulde ikke komme nærmere ind paa Hr. Perregaards Udtalelser; men det var i hvert Fald mærkeligt af ham at fremsætte sine Ideer i Modstandernes Presse i Stedet for i et Gruppemøde eller i Brandkommissionen. Men der maatte være sket en Erindringsforskydning fra Perregaards Side, og Taleren skulde derfor tilgive ham hans stærke Ord. Angaaende Hr. Vald. Pedersens gode Raad vilde Taleren sige, at hvis han var hyldet i de samme Fordomme som Vald. Pedersen, saa skete der overhovedet ingen Fremskridt. Men Taleren skulde gerne love, at Kommissionens Medlemmer skal forsøge at arbejde sammen paa samme rolige,

høflige og saglige Maade, som Vald. Pedersen altid havde gjort, ogsaa medens han sad i Brandkommissionen. Naar Taleren havde ønsket Sagen for aabne Døre, var det for at forhindre Bagsnak og Muldvarpearbejde; det havde man hidtil haft nok af.

J. Perregaard syntes dog, at Leonhard Hansen, før han for i Blækhuset, kunde have spurgt Gruppens Sekretær, hvad Taleren havde sagt i Mødet. Leonhard Hansen vilde nu kalde det Erindringsforskydning, men Taleren kunde nævne den Dato, det blev sagt.

Vald. Pedersen havde ikke ventet en saadan Tak fra Leonhard Hansen. Selvfølgelig havde han Lov til at sige, hvad han vilde, men han burde næppe være saa kry, hellere vise sin Taknemlighed over, at man hjalp ham ud af den Situation, han var kommen i.

Leonhard Hansen brød sig ikke om enhver Slags Hjælp, og den, der kom fra en bestemt Side, vilde altid blive imødegaaet. Taleren lod sig ikke jage i et Musehul hverken af Vald. Pedersen eller nogen anden.

Borgmesteren havde hørt mange Rygter angaaende Besættelse af Brandinspektørstillingen, bl. a. ogsaa, at Talerens Søn skulde have Pladsen. Det var imidlertid forkert, for vedkommende havde aldrig søgt nogen Stilling under Kommunen. Det var ogsaa i Gruppen bleven sagt, at Borgmesteren vilde bestemme, hvem der skulde have Embedet, ja endog Talerens Barn, ikke Søn, var bleven indblandet deri. Naar Leonhard Hansen nu mente, at det skulde være offentlige Møder, for at Befolkningen kan faa Sandheden at vide, saa var det ganske hen i Vejret, for Mængden fik aldrig Sandheden at vide efter den Maade,

hvorpaa der nutildags arbejdedes i Byraad, Rigsdag o. s. v. Vald. Pedersen havde Ret i, at det var urigtigt mod de Mennesker, som søgte Stillingen, at drøfte deres Forhold for aabne Døre. Efter den Maade, hvorpaa Partierne arbejdede, stod den enkelte ikke frit; den, som mukkede, blev hængt, og Taleren var bleven truet med Partimøde o. s. v., fordi han forbeholdt sig sin Stilling. Efter den Behandling, som den foreliggende Sag havde faaet, vilde Taleren trods alt fastholde sin Stilling og ikke stemme i Sagen.

Leonhard Hansen vidste ikke af, at Borgmesteren i Gruppen havde været ude for Tvang, men det Spørgsmaal kunde man diskutere et andet Sted. Heller ikke havde Taleren hørt noget som helst om, at Borgmesteren vilde bestemme, hvem der skulde være Brandinspektør, eller at hans Børn var indblandet deri. Disse Udtalelser af Borgmesteren var vist grebet lidt for meget ud af Luften. Naar Borgmesteren hævdede, at Offentligheden aldrig fik Sandheden at vide, saa havde Taleren dog ikke troet, at man førte Offentligheden bag Lyset i almindelige offentlige Sager.

Borgmesteren svarede, at man aldrig fik de enkeltes personlige Syn paa en Sag at vide, for det, der kom offentlig frem, var kun Gruppebeslutninger, ligemeget hvilket Parti det drejede sig om. Hvad der var passeret i Gruppemøderne, skulde Taleren ikke referere offentlig; men nu havde Leonhard Hansen i hvert Fald set, hvad der kan komme ud af at behandle en saadan Sag for aabne Døre, og forhaabentlig kunde Taleren saa i Fremtiden faa Lov til at følge Forretningsordenen.

Leonhard Hansen maatte saa tro, at der var lagt en Fælde for ham, da Sagen kom frem for aabne Døre. Men den Mand, som nu bestemte Dagsordenen, havde ellers tidligere hævdet, at Offentligheden skulde være bekendt med alt det, som kom frem.

J. Perregaard ønskede alt for aabne Døre, saa vilde det vise sig, hvem der forstaar at administrere Kommunens Sager, og hvem der kun ønsker at give Penge ud uden at tænke paa den anden Side af Sagen.

Indstillingen fra Brandkommissionens Mindretal vedtoges med 9 Stemmer mod 7, 2 stemte ikke.

16. (J. Nr. 22⁹—1926). **Købekontrakt med Bankdirektør C. Andersen** angaaende en Parcel ved N. W. Gadesvej.

Borgmesteren oplyste, at Kontrakten først var lavet saaledes, at Grunden skulde sammenlægges med hans gamle Grund, men det viste sig umuligt paa Grund af Prioritetsforholdene, og nu var det ændret til, at Grunden ikke uden Byraadets Samtykke maa selvstændig bebygges eller afhændes i ubebygget Stand.

Godkendtes.
